T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 586
KARAR NO : 2015 / 598
KARAR TR : 28.09.2015

ÖZET: Asliye Hukuk Mahkemesince verilen karar idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı mahiyetinde olmadığından; 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesinde öngörülen koşulu taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasa'nın 27maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

-
-
-
-

K A R A R

Davacı : İ.T.
Vekili : Av.H.Ç.
Davalı : Bayburt Nüfus Müdürlüğü

-

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacı İ.T.'ın kök murisi olan Hüseyin'in nüfus kaydında baba isminin "İbrahim" olarak görünmesine rağmen davacının dedesine ait Bayburt İli Merkez İlçesi Şingah Mahallesi'nde kain 230 ada 28 parsel sayılı taşınmazın tapu kaydında, tapu maliki olarak " M. oğlu İ.L." yazıldığını; Bayburt İli Nüfus Müdürlüğü'nde 1925 yılında çıkan yangın nedeniyle önceki döneme ait kayıtların yandığını, daha sonra yerel yazımla beraber davacının dedesinin isminin kayıtlara sadece İbrahim olarak geçtiği halde dedesinin nüfus kütüğüne kayıt ve tescil edilmediğini belirterek; davacının kök murisinin "Mecit oğlu İ.T." ve "ölü" olduğunun nüfus kütüğüne (Bayburt Merkez ilçe, Şigah Mahallesi, Cilt No:7, Hane No:173'de) kayıt ve teciline karar verilmesi istemiyle 09.12.2014 tarihinde adli yargıda dava açmıştır

BAYBURT ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ'nin 15.01.2015 gün ve E:2014/560, K:2015/55 sayılı kararında; "…tüm dosya kapsamına ve oluşan vicdani kanıya göre; davacının dedesi olan H. T.'ın babası İ.'in, nüfusa kaydedilmemiş olduğu; davacı vekilinin, müvekkilinin dedesinin babasının nüfus kütüğüne (Bayburt, Merkez İlçe, Şingah Mahallesi, Cilt No:7, Hane No:173'e) İ.T. (babasının adının M. ve ölü) olarak kayıt ve tescil edilmesini talep ettiği; ancak doğum ve ölüm olaylarının nüfus kütüğüne işlenmesinin, 5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 15, 31 ve 33. maddelerine göre nüfus idaresine verilmiş idari bir görev olduğu, nüfusa kaydedilmemiş olan bir kişinin, öncelikle doğumunun, ardından da ölümünün nüfusa tescil edilmesinin idari işlem niteliğinde olduğu; Yargıtay 18. Hukuk Dairesi'nin 2010/11120 esas, 2010/15202 karar numaralı ve 29/11/2010 tarihli; 2010/11239 esas, 2010/15318 karar numaralı ve 30/11/2010 tarihli; 2014/5183 esas, 2014/11381 karar numaralı ve 26/06/2014 tarihli kararlarında da belirtildiği üzere, davanın, nüfus idaresine verilmiş idari bir göreve ilişkin olması nedeniyle..." şeklindeki gerekçe ile davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve verilen karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir

Davacı vekili bunun üzerine; 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 15., 31. ve 33. maddeleri gereğince; davacının kök murisinin Bayburt İli Merkez İlçe Şingah Mahallesi Cilt No: 7 Hane No: 173'e "İ.T., Baba Adı : M. ve Ölü " olarak kayıt ve tescili için Bayburt Nüfus Müdürlüğü'nden talep ettiklerini; ancak, Bayburt Nüfus Müdürlüğü'nün 18.05.2015 gün -106/426 sayılı " ... dilekçeniz incelenmiş olup, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa istinaden Yersel Yazım öncesi ölen kişilerin İdarece aile nüfus kütüklerine kaydı mümkün değildir..." şeklindeki cevap yazısı ile taleplerinin reddedildiğini; davalı idarenin anılan kararının usul ve yasaya aykırı olduğunun ifade ederek; Bayburt Nüfus Müdürlüğü'nün 18.05.2015 gün ve 426 sayılı işleminin iptaline ve davacının dedesi olan İ.T.'ın nüfus kütüğüne kayıt ve tesciline karar verilmesi istemiyle 16.06.2015 tarihinde idari yargıda dava açmıştır.

TRABZON İDARE MAHKEMESİ'nin 02.07.2015 gün ve E:2015/925 sayılı gönderme kararında; "… 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve işleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesinde; "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik fikra: 21/01/1982 - 2592/6 md.; Değişik fikra: 23/07/2008-5791 S.K./9.mad) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmü almaktadır.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun 'Kayıt düzeltilmesi' başlıklı 35.maddesinde; "Kesinleşmiş mahkeme hükmü olmadıkça nüfus kütüklerinin hiçbir kaydı düzeltilemez ve kayıtların anlamını ve taşıdığı bilgileri değiştirecek şerhler konulamaz. Ancak olayların aile kütüklerine tescili esnasında yapılan maddî hatalar nüfus müdürlüğünce dayanak belgesine uygun olarak düzeltilir...." ifadelerine, 'Nüfus Davaları' başlıklı 36. maddesinde; "Mahkeme kararı ile yapılan kayıt düzeltmelerinde aşağıdaki usûllere uyulur: a) Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmî dairenin göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcıları tarafından yerleşim yeri adresinin bulunduğu yerdeki

görevli asliye hukuk mahkemesinde açılır. Kayıt düzeltme davaları nüfus müdürü veya görevlendireceği nüfus memuru huzuru ile görülür ve karara bağlanır...." ifadelerine yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından, dedesi H.T.'ın nüfus kaydında baba adının İ. olarak göründüğü. Bayburt ili, Merkez ilçe, Şingah Mahallesinde bulunan 230 ada, 28 parsel sayılı taşınmazın tapu kaydında "İ.L.: Mecit oğlu" ifadeleri yer aldığı, 1925 yılında Bayburt Nüfus Müdürlüğü'nde çıkan yangın nedeniyle dedesinin babası olan İ.T.'a ait nüfus kayıtlarının yandığı, daha sonra yapılan yersel yazımda dedesi H.T.'ın nüfus kayıtlarına işlemesine rağmen dedesinin babası İ.T.'ın kayıt ve tescil işlemleri yapılmadığından bahisle, "Bayburt ili. Merkez ilçe, Şingah Mahallesi Cilt No:7 Hane No: 173 İ.T. Baba adı: M. ve Ölü" kaydının yapılması istemiyle Bayburt Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2014/560 esasına kayıtlı dava açıldığı, yapılan yargılama sonucunda Bayburt Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 15.01.2015 tarih ve E:2014/560, K:2015/55 sayılı kararıyla uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle görev yönünden reddeddiği, iş bu kararın 27.02.2015 tarihinde kesinleşmesi üzerine, davacı aynı istemle 08.05.2015 tarihinde davalı idareye başvurmuş ise de, başvuru davalı idarenin 18.05.2015 tarih ve 426 sayılı kararı ile reddedilmesi üzerine görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bayburt Asliye Hukuk Mahkemesi gerekçesinde, doğum ve ölüm olaylarının nüfus kütüğüne işlenmesi, 5490 sayılı Kanunun 15, 31 ve 33. maddeleri uyarınca nüfus idarelerine verilen bir idari görev olduğu ifadelerine yer verilerek tesis edilen işlemin idari işlem, yetkili yargı yerinin de idari yargı olduğu hükmüne varılmış ise de; 5490 sayılı Kanunun 31. maddesinin ilk 3 fikrasında, nüfus kayıtlarında kayıtları olanların ölümü halinde on günlük yasal süresi içerisinde bildirim yapılmasına ilişkin hükümler içerdiği, 4. fikrasında ise *" Ölenin kaydı yok ise yapılacak soruşturma sonunda Türk vatandaşlığı ve ailesi tespit edildiği takdirde doğum tutanağı düzenlenerek aile kütüğüne önce doğum, sonra ölüm olayı işlenir."* ifadelerine yer verilerek. Nüfus kayıtlarına hiç tescil edilmemiş kişilerin doğum ve ölümüne ilişkin kayıtların tutulmasına yönelik bir hüküm ortaya koymaktadır. Ancak dava dosyasında yer alan bilgi ve belgelerin incelenmesinden, davacının dedesinin babası olan İ.T.'ın nüfus kayıtlarında yer aldığı, diğer aile fertleri ile olan bağlarının kurulduğu, bu durumun davacının dedesi H.T.'ın nüfus kaydının ve tapu kaydının incelenmesinden anlaşılmakta olup, ancak 1925 yılında çıkan yangın neticesinde kayıtların yandığı anlaşılmaktadır.

Nitekim, Bayburt Asliye Hukuk Mahkemesi karar gerekçesinin 2. sayfasında yer alan, "Nüfusa kaydedilmiş olan bir kişinin öncelikle doğumunun, ardından da ölümünün nüfusa tescil edilmesi idari bir işlem niteliğindedir." ifadeleri ile 3. sayfasında yer alan, "davacının dedesi olan H.T.'ın babası İbrahim'in nüfusa kaydedilmemiş olduğu...nüfusa kaydedilmemiş olan bir kişinin öncelikle doğumunun, ardından da ölümünün nüfusa tescil edilmesinin idari işlem niteliğinde olduğu... " ifadelerinin çeliştiği görülmektedir.

Bu durumda, 5490 sayılı Kanunun 31. maddesinde, kaydı hiç olmayan kişilere ilişkin bir düzenleme getirildiği anlaşıldığından, nüfusa tescil edilerek diğer aile fertleri ile bağları kurulan İ.T.'ın 1925 yılında çıkan yangında yanan kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı görevli bulunmaktadır…" şeklindeki gerekçe ile, 2247 sayılı Kanunun 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.09.2015 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Anayasa'nın 158. maddesinde, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili olduğu belirtilmiş; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir…" hükmü, Yargı Mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları başlıklı 19.maddesinde; '' Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir. '' denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Adli yargı yerinde dava açıldığı esnada yürürlükte bulunan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 7. maddesinde, diğer bir mahkeme yahut idari makam veya yargı merciinin görevine giren bir dava veya iş kendisine arz olunan mahkemenin, duruşma yapmadan görevsizlik kararı verebileceği gibi davanın her safhasında kendiliğinden görevli olmadığına da karar vereceği hükmü yer almış; bu Kanunu yürürlükten kaldıran 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun, ''Asliye hukuk mahkemelerinin görevi" başlıklı 2.maddesinde, " (1) Dava konusunun değer ve miktarına bakılmaksızın malvarlığı haklarına ilişkin davalarla, şahıs varlığına ilişkin davalarda görevli mahkeme, aksine bir düzenleme bulunmadıkça asliye hukuk mahkemesidir.

(2) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda aksine düzenleme bulunmadıkça, asliye hukuk mahkemesi diğer dava ve işler bakımından da görevlidir." hükmüne yer verilmiştir.

Bayburt Asliye Hukuk Mahkemesince, davacının isteminin nüfusta tashih davası niteliğinde olmayıp, kök murisi İ.T.'a ait kaydın nüfusa tescili istemi niteliğinde olduğu; doğum ve ölüm olaylarının nüfus kütüğüne işlenmesinin nüfus idaresine verilmiş idari bir görev olduğu gözetilerek, HMK'nun 2. maddesi gereği açılan davanın görev yönünden reddine karar verilmiştir.

Görüldüğü üzere, Bayburt Asliye Hukuk Mahkemesinin kararı, idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, adli ve idari yargı yerleri arasında görev uyuşmazlığı oluştuğundan söz etmek mümkün değildir.

Bu durumda, olayda, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 28.09.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN